

BIULETYN *informacyjny*

SPIS TREŚCI

O treści ideowo-wychowawcze w pracy naszego Towarzystwa • Program udziału PTTK w obchodach 50 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej • Jubileusz dwudziestoletniej pracy w PTTK ministra Lucjana Motyki i przewodniczącego Włodzimierza Reczka • Turyści dla energetyki, energetyka dla turystów • Zabytki ośrodkami turystyki • PZMot i PTTK w jednym szeregu • Młodzież szkolna na 40% • Imprezy, imprezy, imprezy... • Konkurs na najkrótsze hasło o ochronie przyrody • „Światowid” realizuje cele i zadania Towarzystwa • Prezydium obraduje • Gabinet prof. K. Sosnowskiego otwarto w krakowskim Domu Turysty • Z życia okręgów, oddziałów, kół • Bezpieczne wody • Nowe Wierchy • Nowości wydawnicze

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 102 – 103
SIERPIEŃ – WRZESIEŃ 1967

O TREŚCI IDEOWO-WYCHOWAWCZE W PRACY NASZEGO TOWARZYSTWA

**Do Działaczy, Członków, Zarządów i Komisji
wszystkich ogniw PTTK!**

W WARSZAWIE obradowało VIII Plenum Komitetu Centralnego PZPR podejmując szereg doniosłych uchwał dla dalszego rozwoju życia społeczno-politycznego naszego kraju.

Uchwały Komitetu Centralnego podnosząc wysoką rangę pracy ideowo-wychowawczej stwarzają dogodną sytuację dla dalszego rozwijania działalności PTTK, zwłaszcza pracy programowo-organizacyjnej.

Towarzystwo nasze, ogarniając swą działalnością ok. 10 milionów osób, szerząc idee krajoznawstwa, dysponując wielotysięczną rzeszą aktywistów o wysokich walorach moralnych i społecznych, wywiera znaczny wpływ na ruch turystyczny.

W działaniu naszym kierujemy się programem Frontu Jedności Narodu, skupiającym wszystkie patriotyczne siły naszego kraju, programem zapewnienia pokoju, rozkwitu gospodarczego naszej Ojczyzny, umacniania socjalistycznych stosunków społecznych.

Wśród polskich turystów zawsze będzie dominować świadomość, że dopiero ustrój socjalistyczny dał nam prawo i możliwości powszechnego wypoczynku, upra-

wiania turystyki, stawiając Polskę pod tym względem w rzędzie najbardziej rozwiniętych krajów Europy.

Członkowie Towarzystwa będą także pamiętać, że bogaty dorobek Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego wiąże się integralnie z sojalską polityką naszego Państwa, z jego uznaniem i poparciem dla działalności społecznej.

Wypełniając społeczne zadania nadal będziemy czynić wszystko dla upowszechnienia krajoznawstwa uzmysławiając działaczom, członkom PTTK, turystom i wycieczkowiczom, że piękno naszego kraju, dorobek naszej kultury jest dziełem ludzi, którzy tę ziemię zamieszkiwali dawniej i zamieszkują współcześnie, stale pomnażając jej bogactwa.

Zarząd Główny PTTK będzie w dalszym ciągu zwiększał środki na upowszechnianie krajoznawstwa, będzie doskonalił każdą dziedzinę pracy Towarzystwa w tym także usługową. Wszystkie komórki terenowe PTTK powinny pomagać w tych zamierzeniach.

Rok 1967 jest szczególnym dla wszystkich ludzi pracy na świecie. W tym roku bowiem przypada pięćdziesiąta rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Wraz ze Związkiem Radzieckim, krajami socjalistycznymi oraz wszystkimi ludźmi pracy na kuli ziemskiej, również i Polska Ludowa uro-

czyście czci półwiecze Wielkiej Rewolucji. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze aktywnie włącza się do tych obchodów. Wyrazem tego jest wiele imprez i uroczystości o charakterze społeczno-politycznym. Niektóre z nich jak np. XII Centralny Rajd Przyjaźni „Szlakami Lenina” mają zasięg międzynarodowy.

Imprezy turystyczne takie, jak: Rajd Szlakami Lenina, Spotkania na Granicach Przyjaźni, Międzynarodowy Zlot Przyjaźni w tzw. Worku Żytawskim, zapoczątkowany w roku bieżącym, współcześnie pojęte krajoznawstwo, przewodnictwo oto formy pracy ideowo-wychowawczej naszego Towarzystwa. Wzmoczenie tej pracy powinno stać się podstawowym zadaniem wszystkich ogniw PTTK i należeć swe odzwierciedlenie w programach działania.

W oparciu o te założenia Prezydium Zarządu Głównego PTTK obradujące w dniu 14 czerwca 1967 r. zwróciło się do Komisji Krajoznawczej, Młodzieżowej

i Przewodnickiej, aby na swych plenarnych zebraniach opracowały formy i metody rozszerzenia działalności ideowo-wychowawczej. Prezydium Zarządu Głównego wespół z Komisją Krajoznawczą zorganizuje ponadto krajową naradę na temat ideowo-wychowawczej roli turystyki i krajoznawstwa w działalności PTTK.

Koleżanki i Koledzy!

W roku 1968 odbędzie się VII Walny Zjazd Delegatów PTTK. Zjazd poprzedzi kampania sprawozdawczo-wyborcza we wszystkich ogniwach naszego Towarzystwa. Treść ideową tej kampanii opierać będziemy na uchwałach VIII Plenum KC PZPR. Wcześniejsze podjęcie problemów ideowo-wychowawczych naszej działalności przyczyni się niewątpliwie do osiągnięcia lepszych, społecznie bardziej użytecznych efektów pracy naszego Towarzystwa.

Warszawa, czerwiec 1967 r.

PREZYDIUM ZG PTTK

PROGRAM UDZIAŁU PTTK W OBCHODACH 50 ROCZNICY WIELKIEJ SOCJALISTYCZNEJ REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ

Paweł

Z OKAZJI 50 Rocznic Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze przy współudziale Związków Zawodowych i organizacji młodzieżowych organizuje wiele imprez turystycznych i spotkań aktywno-turystycznego.

Kulminacyjną imprezą będzie w dniach 18—24 września 1967 r. międzynarodowy XII Centralny Rajd Przyjaźni „Szlakami Lenina” związany z uczczeniem pamięci pobytu W. I. Lenina na Podhalu i w Tatrach. W rajdzie weźmie udział około 5.000 turystów krajowych i zagranicznych.

Uroczysty program Rajdu Przyjaźni przewiduje:

- udział oficjalnej delegacji turystów ZSRR,
- wydanie okolicznościowych materiałów propagandowych w kilku językach, w tym specjalnej broszury, plakatu, proporce, znaczka,
- złożenie kwiatów pod pomnikiem W. I. Lenina w Poroninie oraz w miejscach upamiętnionych walkami o wyzwolenie społeczne i narodowe,
- zorganizowanie uroczystej wieczornicy turystycznej z udziałem władz centralnych i terenowych oraz delegacji zagranicznych,
- wyświetlenie filmów związanych tematycznie z ruchem rewolucyjnym,
- występy zespołów regionalnych, wystawy i konkursy krajoznawczo-turystyczne.

Patronat nad imprezą objęła Centralna Rada Związków Zawodowych i Zarząd Główny PTTK; organizatorem imprezy jest WKZZ i Zarząd Okręgu PTTK w Krakowie.

Święto Rewolucji uczciły już centralne imprezy turystyczne — „Na Granicach Przyjaźni”, w skład których wchodziły trzy imprezy turystyki kwalifikowanej:

w dniach 19—22.VII — XII Centralny Zlot Turystów Zmotoryzowanych na terenie woj. białostockiego, z zakończeniem w Królowym Moście, z udziałem 1.000 uczestników,

w dniach 21—23.VII — Centralny Splyw Kajakowy Dunajcem, z zakończeniem w Nowym-Sączu, z udziałem 400 kajakowców,

w dniach 30.VII—12.VIII — XVI Centralny Rajd Kolarski na terenie woj. szczecińskiego, z zakończeniem w Moryniu, z udziałem 500 kolarzy.

Dla uczczenia 50 lecia Wielkiego Października odbyły się jeszcze inne imprezy, z których na czoło wybijają się przeprowadzone w dniach 30.V—1.VI Centralny Rajd Krajoznawczy Młodzieży Szkolnej na terenie Ziemi Lubuskiej, z zakończeniem w Pącowie z udziałem 1.000 młodych piechurów i kolarzy, Kazimierz Kaziński, w dniach 6—9.VII Międzynarodowy Zlot Przyjaźni i wody na Orientację, przy współudziale organizacji turystycznych CSRS i NRD, na terenie woj. wrocławskiego, z zakończeniem w Zgorzelcu, z udziałem ok. 1.000 turystów, w tym 400 osób z NRD i CSRS, zaś w dniach 3—4.VI. — III Ogólnopolskie Górskie Zawody Turystyczne na Orientację, w XX rocznicę śmierci gen. K. Świerczewskiego, na terenie Bieszczadów, z udziałem 150 turystów.

Poza imprezami centralnymi odbędą się w każdym województwie tradycyjne imprezy ogólnopolskie, poświęcone obchodom 50 Rocznic Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej pod hasłem „Poznajemy Piękno Ludowej Ojczyzny”. W imprezach tych weźmie udział ok. 30.000 turystów.

Dla uczczenia Święta Rewolucji przeprowadzonych zostanie szereg imprez terenowych, organizowanych przez okręgi, oddziały, koła i kluby PTTK na szlakach związanych z walkami klasy robotniczej o wyzwolenie społeczne i narodowe.

Ogniwa terenowe PTTK będą organizowały spotkania i odczyty poświęcone wydarzeniom Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

JUBILEUSZ

DWUDZIESTOLETNIJ PRACY W PTTK

MINISTRA LUCJANA MOTYKI

I PRZEWODNICZĄCEGO WŁODZIMIERZA RECZKA

W BIEŻĄCYM roku minęła dwudziesta rocznica pracy społecznej w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym ministra Kultury i Sztuki Lucjana Motyki i przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki Włodzimierza Reczka. Włodzimierz Reczek był ongiś wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, później zaś prezesem

PTTK, Lucjan Motyka wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, a następnie członkiem Prezydium PTTK.

Z okazji tego miłego jubileuszu w siedzibie Zarządu Głównego PTTK odbyło się spotkanie dawnych i dzisiejszych działaczy Towarzystwa. Wzięli w nim udział obok Jubilatów, prezes ZG PTTK Piotr Gajewski, Sekretarz Generalny Stefan

Strogulski oraz członkowie Prezydium.

W niezwykle ciepłych słowach prezes Towarzystwa wspominał o zasługach ministra L. Motyki i przewodniczącego W. Reczka, jakie położyli oni przy połączeniu Towarzystwa Tatrzańskiego i Krajoznawczego, by stały się one masową organizacją krajoznawczo-turystyczną. Wskazał również na wielką pomoc, którą służyli zjednoczonemu ruchowi turystycznemu w jego późniejszym, jakże wspaniałym rozwoju. Prezes P. Gajewski wręczył z okazji spotkania pamiątkowy adres ministrowi Kultury i Sztuki Lucjanowi Motyce oraz przewodniczącemu GKKFiT Włodzimierzowi Reczkowi z wyrazami podziękowania za dotychczasową pracę.

TURYŚCI DLA ENERGETYKI ENERGETYKA DLA TURYSTÓW

W CZERWCU br. odbyło się w Warszawie spotkanie Zarządu Głównego PTTK z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Energetyki, na którym podpisano porozumienie pomiędzy obydwojema Zarządami.

To porozumienie jest wyrazem kontynuacji współpracy PTTK z CRZZ i branżowymi związkami zawodowymi datującej się od 1955 roku. Wyrazem tej współpracy jest intensywny wzrost działalności turystycznej w zakładach pracy oraz wzrost szeregów Towarzystwa. Mówią o tym najlepiej dane porównawcze:

	1964 r.	1966 r.
Ilość Oddziałów zakładowych PPTK	31	68
Ilość kół zakładowych PTTK	3.008	3.544
Ilość członków kół zakładowych PTTK	126.766	148.478
Ilość organizatorów turystyki w zakładach pracy	9.807	14.404

O aktywności rozwoju organizacyjnego PTTK na terenie zakładów pracy świadczyć może fakt, że na ogólną ilość 5.016 Kół PTTK i 282.952 członków, koła zakładowe stanowią ponad 60%, a członkowie ponad 50%.

Warto przypomnieć, że Zarząd Główny PTTK podpisał już porozumienie o współpracy z Głównymi Zarządami: Związku Nauczycielstwa Polskiego, Związku Zawodowego Kolejarzy, Związku Zawodowego Transportowców i Drogowców, a Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Chemików podjęło, w oparciu o porozumienie CRZZ i ZG PTTK, uchwałę w sprawie zapewnienia dalszego rozwoju turystyki masowej jako podstawowej formy aktywnego wypoczynku po pracy.

Porozumienie obecne przewiduje, że w celu objęcia działalnością krajoznawczo-turystyczną jak najszerszych rzesz pracowników przemysłu energetycznego, gazowniczego i elektryfikacji rolnictwa oraz ich rodzin, jak również młodzieży szkół przyzakładowych obydwie strony t.j. Związek Zawodowy Pracowników Energetyki oraz PTTK wyrażają gotowość ścisłej współpracy i wzajemnej pomocy w zakresie wykorzystania bazy technicznej, środków materialnych i doświadczeń aktywności związkowej i PTTK poprzez:

- zobowiązanie jednostek organizacyjnych w terenie do ścisłej współpracy i wzajemnej pomocy w dziedzinie krajoznawstwa i turystyki,

- organizowanie w zakładach kół PTTK,
- dążenie do wzrostu ilości członków w istniejących kołach PTTK,
- organizowanie przy współudziale rad zakładowych i zakładowych kół PTTK imprez turystycznych w ramach wypoczynku świątecznego oraz popularnych półdniowych wycieczek, tzw. turystyki „małych form” w najbliższe okolice dla pracowników zakładu,
- organizowanie wycieczek jednodniowych pociągiem lub autokarem zakładowym do ośrodka wypoczynku sobotnio-niedzielnego,
- organizowanie wycieczek do innych zakładów pracy dla zapoznania się z technologią produkcji,
- włączenie imprez turystycznych do programów spartakiad zakładowych,
- udostępnienie obiektów turystycznych prowadzonych przez PTTK pracownikom zakładów podległych Związkowi Zawodowemu Pracowników Energetyki,
- udostępnienie obiektów turystycznych administrowanych przez ZZPE dla członków PTTK,
- prowadzenie wspólnego szkolenia organizatorów turystyki,
- zapewnienie pracownikom zakładów energetycznych udziału w kursach (poza zakładem pracy) z dziedziny turystyki kwalifikowanej, przewodnickiej i instruktorskiej.

Zarząd Główny PTTK w swojej działalności uznaje za konieczne:

szkolenie członków Związku Zawodowego Pracowników Energetyki w organizacji turystyki i wypoczynku, a zwłaszcza turystyki kwalifikowanej oraz przewodnictwa zakładowego,

zapewnienie pracownikom i ich rodzinom oraz młodzieży szkół przyzakładowych udziału w PTTK-owskich imprezach turystycznych,

udzielanie wszechstronnej pomocy związkowym ogniwom przy organizowaniu wszelkich akcji turystyczno-krajoznawczych,

zapewnienie wycieczkom organizowanym przez rady zakładowe fachowej obsługi przewodnickiej,

wciąganie aktywności związkowej do pracy w ogniwach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznaw-

czego, zgodnie z uchwałami „Tardy” o współdziałaniu Związków Zawodowych z PTTK.

Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Energetyki skolei postanawia:

prowadzić wśród członków związku szeroką akcję propagandową zmierzającą do rozwoju kół zakładowych PTTK oraz wzrostu ilości członków w istniejących kołach PTTK,

zachęcać członków Związku do uprawiania turystyki kwalifikowanej, zdobywania odznak turystycznych PTTK oraz uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Towarzystwo,

uwzględnić problematykę turystyczno-krajoznawczą w działalności Związku, zalecić ogniwom związkowym objęcie opieki nad zabytkami kultury i przyrody w charakterze opiekuńców społecznych PTTK.

Obydwa Zarządy Głównie zobowiązują się do pełnej i niezwłocznej realizacji postanowień porozumienia. W tym celu raz w roku organizowane będą wspólne posiedzenia na szczeblu centralnym, wojewódzkim i powiatowym dla podsumowania wyników i ustalanie dalszych programów współpracy.

Porozumienie podpisali: Prezes Zarządu Głównego PTTK Piotr Gajewski oraz przewodniczący Zw. Zaw. PE Edmund Kolezyński.

ZABYTKI – OŚRODKAMI TURYSTYKI

ZABYTKI mogą spełniać czynną rolę turystyczną jako obiekty tzw. bazy turystycznej. Mogą w nich być urządzone schroniska, domy turysty, restauracje, kawiarnie, motele itp. Jest rzeczą oczywistą, że nie wszystkie zabytki typu mieszkalnego mogą być przeznaczane na bazę turystyczną, jednak z kilkunastu tysięcy świeckich zabytków, zachowanych dotychczas w Polsce, na pewno wiele można przystosować dla tych potrzeb. Nadają się do tego obiekty o średniej wielkości i o skromniejszym wyposażeniu artystycznym czy architektonicznym, położone wzdłuż szlaków turystycznych i mogące pomieścić kilkadziesiąt osób na nocleg. Pałace, dwory, kamienice mieszczańskie, zajazdy, karczmy i dawne poczty z powodzeniem mogą i powinny być jak najszerszej przeznaczane na urządzenie ośrodków hotelowo-restauracyjnych.

Tak więc na cele turystyczne możnaby przeznaczyć dawny i ciekawy w swych formach architektonicznych zajazd w Promnej nad Pilicą przy ożywionym szlaku turystycznym Warszawa—Kraków, duży zajazd w Puławach w pobliżu mostu przez Wisłę, historyczną, średniowieczno-barokową twierdzę w Wisłoujściu w Gdańsku, zapewniającą turystyce ciszę i spokój oraz wiele, wiele innych tego rodzaju zabytków.

Tym sprawom, zwłaszcza turystycznemu zagospodarowaniu zabytków poświęcone zostało m.in. specjalne sympozjum w Lubostroniu, zorganizowane przez Zarząd Muzeów i Ochrony Zabytków wraz z Głównym Komitetem Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Prezydium WRN w Bydgoszczy. W sympozjum tym uczestniczyli również i działacze PTTK.

Towarzystwo nasze jest nie tylko zainteresowane wielką rolą jaką odgrywają zabytki w propagandzie krajoznawstwa i turystyki, lecz może poszczycić się również największą liczbą zabytków architektury, użytkowanych przez PTTK dla obsługi ruchu turystycznego. Na 26 zabytków architektury, odbudowanych lub odremontowanych po roku 1946, 21 obiektów jest w zarządzie PTTK jako domy turysty, domy wycieczkowe lub schro-

niska. Można tu wymienić przykładowo dawny śpichrz z XVII wieku w Kazimierzu Dolnym, dawny pałac Czartoryskich z XVII wieku w Lublinie, dawny klasztor dominikański z XVII wieku w Łańcucie, dworek z XVIII wieku w Kampinosie czy gotyką Bramę Marchijską w Łagowie Lubuskim. Do tego można jeszcze dodać 10 muzeów regionalnych PTTK, mieszczących się w obiektach zabytkowych jak np. Domek Gotycki w Puławach, Zamek Kazimierzowski w Dobczycach czy pałacyk Skarbków w Grodzisku Mazowieckim — Jordanowicach.

PTTK więc może stwierdzić, że już od dawna podjęło działania, aby zabytki włączać do czynnego ruchu turystycznego w różnych formach ich użytkowania, dobrze zatem wypełnia jedno z najważniejszych haseł ochrony zabytków: poprzez właściwe społecznie użytkowanie zabytków zachować je dla przyszłych pokoleń.

Na Towarzystwie naszym nadal ciąży obowiązek wykorzystywania w najszerszym stopniu zabytków jako obiektów do zwiedzania jak i obiektów użytkowanych na potrzeby ruchu turystycznego. Dlatego pragniemy zapoznać naszych Czytelników z rezolucją sympozjum.

MANIFEST LUBOSTROŃSKI

Na zakończenie sympozjum „Zabytki — ośrodkami turystyki” w Lubostroniu — uczestnicy obrad: działacze i organizatorzy ruchu ochrony zabytków, naukowcy, konserwatorzy i muzeolodzy stwierdzają, że wyrazem ich najgłębszego pragnienia byłoby, aby Sympozjum w Lubostroniu stało się zaczątkiem wielkiej kampanii na rzecz czynnego włączenia zabytków naszej kultury narodowej do masowego ruchu turystycznego.

Sądzymy, że w dobie rozwoju masowej turystyki na całym świecie powinniśmy dążyć do nasycenia tego ruchu treściami kulturalnymi i wychowawczymi. Pragniemy zwrócić uwagę, że posiadamy w Polsce wspaniałe zamki i pałace, malownicze obiekty i zespoły drewnianego budownictwa ludowego, żywy i nie-

zwykle barwny folklor ludowy, atrakcyjne grodziska, rezerваты i inne obiekty archeologiczne, a także bogate i różnorodne miejskie zespoły zabytkowe, które w wielu wypadkach nie służą jeszcze turystyce we właściwy sposób.

Otoczone opieką, zaadaptowane, odpowiednio reklamowane, a położone przy zorganizowanych szlakach turystycznych mogą stać się ogromną atrakcją, przyciągając turystów krajowych i zagranicznych — przyniosą wtedy także poważne korzyści ekonomiczne.

Na podstawie ekonomicznej kalkulacji widzimy realne możliwości stworzenia w Polsce wielu tysięcy ośrodków turystycznych w oparciu o obiekty zabytkowe, przysposobione i wykorzystane na ośrodki kulturalne, muzea, bazy turystyczne, gospody, schroniska i punkty usługowe.

Celom tym służy planowa działalność wielu resortów, rad narodowych, towarzystw regionalnych i społecznych. Konieczne jest jednak aby działaniu temu nadać należyty rozmach i pobudzić ku temu inicjatywę i aktywność całego społeczeństwa.

Konieczne jest więc, aby działalność ta w oparciu o racjonalny rachunek ekonomiczny uzyskała powszechne poparcie, aby stała się sprawą wszystkich.

Obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego i akcja upamiętniania ^{Kazi} uszczęconych bohaterską walką wolność i sprawiedliwość społeczną zwróciły uwagę społeczeństwa ku przeszłości, sadzimy więc, że jest to poważny kapitał obywatelskiej świadomości, który powinniśmy pogłębiać i wykorzystywać. Dlatego konieczne jest w dalszym ciągu umiejętnie eksponowanie wartości historycznych i artystycznych dorobku naszego społeczeństwa i wydobycia treści szczególnie istotnych dla u-powszechniania, a tym samym zacieśnienia więzi łączącej zabytek ze społeczeństwem. Wiąż ta jest niezbędna dla trwania obiektu zabytkowego, ale także może stać się czynnikiem wpływającym na istotny wzrost dochodu narodowego za pośrednictwem turystyki.

Dlatego propagując hasło „Rok zabytków w turstuce” zwracamy się do wszystkich zainteresowanych czynników i całego społeczeństwa z apelem, aby hasło to stało się czynnym dźwigniem mobilizacji dla rozwoju wielkiej turystyki w Polsce w oparciu o posiadane zabytki.

PZMot. I PTTK W JEDNYM SZEREGU

OBYDWIE organizacje zajmują się wspólną tematyką: turystyką motorową, obydwie mają wiele wspólnych problemów. Od dawna też zazębione jest ich współdziałanie. Nic więc dziwnego, że Polski Związek Motorowy i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze doszły do przekonania, że dalsze działanie obu organizacji co do rozwoju turystyki motorowej powinno się opierać na podstawie porozumienia o współpracy i współdziałaniu PTTK i PZMot.

W siedzibie Zarządu Głównego PTTK podpisano właśnie takie porozumienie. W imieniu Towarzystwa dokonał tego prezes ZG PTTK — **Piotr Gajewski** ze strony ZG PZMot. prezes **Roman Pijanowski**.

W uroczystości podpisania porozumienia wzięli ponadto udział ze strony PZMot.: wiceprezes — **Zygmunt Gebethner**, sekretarz generalny — **Edward Niziołek**, przewodniczący Komisji Turystyki — **plk. Dostatni**, kierownik Wydziału Propagandy — **Zbigniew Kupczyk**; zaś ze strony PTTK: sekretarz generalny — **Stefan Strogulski**, przewodniczący Komisji Turystyki Motorowej — **Henryk Walkowski**, zastępca sekretarza generalnego — **Wojciech Militz**.

Umowa potwierdza dotychczasowe wieloletnie doświadczenia współpracy obu organizacji oraz w oparciu o nie precyzuje nawiązanie kierunki współdziałania zarówno w turystyce krajowej jak i zagranicznej.

Zapoznajemy naszych czytelników z najważniejszymi sformułowaniami porozumienia, które opierają się o następujące zasady:

1. PTTK i PZMot. rozwijają turystykę motorową krajową i zagraniczną.

PTTK uznaje wiodącą rolę PZMot. w zagadnieniach dotyczących sprzętu motorowego i techniki jazdy. PZMot. natomiast uznaje wiodącą rolę PTTK w zakresie krajoznawczo-turystycznym.

2. PTTK i PZMot. w zakresie reprezentacji polskiej turystyki na terenie organizacji międzynarodowych, a w szczególności AIT ustalają zasadę współreprezentowania z tym, że reprezentacja zagadnień turystyki motorowej należy do przedstawicieli PZMot., pozostałych zaś zagadnień do przedstawicieli PTTK.

Obie organizacje uczestniczyć będą we wszystkich zobowiązaniach wynikających z współprzynależności do organizacji międzynarodowych (AIT) — jak organizowanie zjazdów, kongresów i innych imprez w ramach każdorazowych ustaleń.

Łagodnie z powyższym PTTK i PZMot. współdziałać będą:

1. **W zakresie propagandy i wydawnictw:** uzgadniając wzajemne plany wydawnictw oraz wymieniając informację i materiały propagandowe dla potrzeb sieci organizacyjnej obu organizacji.

2. **W zakresie szkolenia kadr przodowników turystyki motorowej PTTK i społecznych instruktorów turystyki motorowej PZMot.:** uzgadniając wzajemne plany i programy szkoleniowe oraz wykorzystując materiały i pomoce szkoleniowe obu organizacji. Tytuły przodowników turystyki motorowej PTTK i społecznych instruktorów turystyki motorowej PZMot. uznaje się za równorzędne. Uzyskanie jednego z wymienionych tytułów, uprawnia posiadacza do organizowania turystyki motorowej w klubach i sekcjach turystyki motorowej zrzeszonych w obydwóch organizacjach.

3. **W zakresie imprez:** poprzez koordynację imprez turystyki motorowej w ramach centralnego i okręgowych kalendarzy imprez turystycznych oraz poprzez współudział w organizowaniu imprez turystyki kwalifikowanej. W imprezach regulaminowych, gdzie punktowane jest posiadanie odznaki turystyki motorowej, uznaje się za równorzędne odznaki OTM—PZMot. i MOT i TM—PTTK.

4. **W zakresie krajoznawstwa, ochrony przyrody, opieki nad zabytkami:** poprzez udzielanie przez PTTK dla PZMot. pomocy metodyczno-instruktażowej oraz podjęcie przez członków klubów zrzeszonych w PZMot. form działalności krajoznawczej, wstępowania w szeregi ochrony przyrody, społecznych opiekunów zabytków itp.

5. **W zakresie bazy turystycznej — poprzez:**

a) wzajemną informację dotyczącą kierunku rozwoju inwestycji turystycznych, dla wspólnego uzupełnienia i rozbudowy urządzeń i usług turystycznych;

b) rozwijanie w obiektach PTTK usług dla turystów zmotoryzowanych w zakresie parkingów i informacji krajoznawczo-turystycznej;

c) uwzględnienie w programie PZMot. wykorzystywania bazy PTTK.

6. **W zakresie campingu:** — poprzez współdziałanie w programowaniu i rozwijaniu turystyki campingowej oraz wzmoczenie wspólnych starań dla osiągnięcia podstawowego standardu wyposażenia i usług na campingach.

7. **W zakresie wymiany zagranicznej realizowanej przez Biura Turystyki PZMot. i PTTK — poprzez**

a) umożliwienie przez PTTK turystom zagranicznym obsługiwanym przez BT — PZMot. korzystania z bazy oraz przewodników turystycznych PTTK;

b) wzajemne współdziałanie na rzecz udziału turystów motorowych z zagranicy w imprezach turystyki motorowej PTTK i PZMot.;

c) wzajemne współdziałanie na rzecz wzmoczenia udziału członków klubów zrzeszonych w PZMot. i PTTK w wycieczkach i imprezach zagranicznych;

d) umożliwienie przez PZMot. turystom obsługiwanym przez BTZ—PTTK, korzystanie z usług specjalistycznych BT—PZMot. jak: „pomoc drogowa”, „Assistance”, dostawa awaryjna części zamiennych w ramach działających systemów. Wystawiane przez PTTK listy rekomendacyjne uprawniające do korzystania z pomocy drogowej, za granicę, są równoznaczne z nabyciem uprawnień do korzystania z systemu „pomocy drogowej” PZMot. w Polsce, przy czym rozliczenia z tego tytułu będą dokonywane między obu organizacjami;

e) wzajemne wprowadzenie prawa pierwszeństwa rezerwacji miejsc w wycieczkach zagranicznych organizowanych w wolnej akwizycji dla członków zrzeszonych w PZMot. i PTTK.

Członkowie Klubów PTTK w przypadkach udziału w zagranicznych imprezach motorowych turystyki kwalifikowanej: rajdach i zjazdach FIW, FIA, AIT korzystać będą z tych samych udogodnień w BT—PZMot. z jakich korzystać będą członkowie klubów zrzeszonych w PZMot.;

f) przy samochodowych i motocyklowych wycieczkach wyjazdowych, akwirowanych przez BTZ—PTTK, w ramach limitów dewizowych BTZ, dalszą obsługę będzie przejmowało BT—PZMot. na zasadzie podziału marży,

Realizację postanowień porozumienia powierza się Głównej Komisji Turystyki PZMot. i Komisji Turystyki Motorowej ZG PTTK oraz w odniesieniu do pkt. 7 Dyrektorom Biur Turystyki PZMot. i PTTK, którzy określą w oparciu o wyżej wymienione kierunki, szczegółowe warunki, formy i wzajemne zobowiązania wynikające ze wspólnej pracy tych jednostek organizacyjnych.

Dalsze dziedziny współpracy i wzajemnych świadczeń jak stosowanie ulg dla członków PZMot. i PTTK będą przedmiotem odrębnych uzgodnień między Zarządami Głównymi PZMot. i PTTK.

MŁODZIEŻ SZKOLNA NA 40⁰/₀

Coraz lepiej kształtuje się współpraca władz szkolnych i komórek PTTK w zakresie krzewienia turystyki krajoznawstwa w szkole.

Dotyczy to także i 1966 r., w którym nastąpił dalszy wzrost działalności organizacyjnej i programowej wśród młodzieży. Wyraznym tego dowodem jest między innymi wzrost członkostwa zbiorowego SKKT w PTTK.

Wzrost ten w porównaniu z rokiem 1965 przedstawia się następująco:

Lp.	Okręg	Ilość SKKT—PTTK			Ilość Szkolnych Kół PTTK	Ilość drużyn harcerskich PTTK
		1965	1966	Członków		
1	Białystok	25	40	2.733	33	4
2	Bydgoszcz	51	108	4.146	14	3
3	Gdańsk	93	69	2.432	37	2
4	Katowice	127	184	8.325	42	—
5	Kielce	63	95	2.934	18	1
6	Koszalin	11	13	234	23	—
7	Kraków	81	107	4.207	44	6
8	Lublin	26	39	1.332	16	2
9	Łódź	56	87	4.899	33	5
10	Olsztyn	46	45	2.151	17	1
11	Opole	11	20	3.510	43	22
12	Poznań	40	68	2.469	38	1
13	Rzeszów	188	246	12.447	29	—
14	Szczecin	75	72	3.157	8	3
15	W-wa Stoł.	22	37	1.351	15	3
16	W-wa Maz.	61	73	3.471	9	3
17	Wrocław	83	163	18.410	57	4
18	Zielona Góra	80	52	2.252	35	3
Razem		1.118	1.526	80.565	514	63

Z powyższych danych wynika, że wzrost członków zbiorowych SKKT w PTTK nastąpił o blisko 50%.

Najbardziej powszechne przyjmowanie członkostwa zbiorowego PTTK przez SKKT nastąpiło głównie w Okręgach: rzeszowskim, katowickim, wrocławskim, bydgoskim i krakowskim. Wzrosła również ilość Szkolnych Kół PTTK, powoływanych przede wszystkim w szkołach przyzakładowych i zawodowych.

Niepokojącym natomiast zjawiskiem jest mała ilość i słaba praca Rad Opiekunów SKKT. Niezadowalające jest również zjawisko nielicznego przyjmowania członkostwa zbiorowego PTTK przez drużyny harcerskie mimo, że w wielu okręgach, np. katowickim, kieleckim, łódzkim współpraca między komórkami ZHP i PTTK układa się pomyślnie.

Rok 1966 charakteryzował się również rozszerzeniem pracy programowej. W rajdach, zjazdach i spływach wzięło udział ponad 166 tys. młodzieży szkolnej, co stanowi ponad 40% wszystkich uczestników imprez turystyki kwalifikowanej.

W wycieczkach organizowanych natomiast przez ogniwa PTTK wzięło udział 127 tys., co stanowi ok. 25% wszystkich uczestników. Wiele ogniw PTTK (oddziały i komisje) organizuje specjalne imprezy wyłącznie dla młodzieży szkolnej.

Dużym powodzeniem cieszą się konkursy krajoznawcze organizowane przez Rady Opiekunów SKKT przy Oddziałach PTTK, w których młodzież szkolna bierze liczny udział. Tego rodzaju formy działania stosowane są powszechnie przede wszystkim w okręgach:

rzeszowskim, gdańskim, katowickim i wrocławskim. Do realizacji uchwały Plenum ZG PTTK z 1964 r. o współdziałaniu z władzami szkolnymi w rozwoju szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego żywo włączają się wszystkie ogniwa i komisje PTTK. Wiele kół przewodnickich PTTK, szczególnie w Warszawie i Szczecinie organizuje w niedzielę bezpłatne wycieczki lub odczyty, dla młodzieży szkolnej, zapoznaje młodzież z historią miasta, jego tradycjami i osiągnięciami ostatnich lat. Komisje Krajoznawcze organizują odczyty, pogadanki, filmy i prelekcje o tematyce krajoznawczej, zapoznają młodzież z najbliższym regionem turystycznym.

Ogniwa PTTK w porozumieniu z władzami szkolnymi coraz częściej podejmują szkolenie opiekunów SKKT w zakresie krajoznawstwa, organizacji turystyki i przewodnictwa terenowego. Tego rodzaju akcja szkoleniowa prowadzona jest przede wszystkim w Katowicach, Rzeszowie, Opolu, Koszalinie, Zielonej Górze, Olsztynie, Krakowie, Łodzi, Radomiu i Wrocławiu.

Komisja Młodzieżowa ZG PTTK w roku 1965 i 1966 wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Metodycznym Ministerstwa Oświaty przeszkoliła blisko 100 nauczycieli geografii w zakresie przewodnictwa terenowego. Komisja Kolarska ZG natomiast organizuje od ubiegłego roku w czasie wakacji, metodyczne kursy dla nauczycieli — opiekunów SKKT.

W bieżącym roku podobne szkolenie wspólnie z Komisją Młodzieżową podjęła Komisja Turystyki Cwałskiej, organizując 30-osobowy obóz wędrowny dla opiekunów SKKT — kierowników szkolnych obozów wędrownych.

Podobnie jak w latach ubiegłych również w bieżącym roku Komisja Młodzieżowa i Centralny Ośrodek Metodyczny organizują kursy dla 200 nauczycieli geografii w zakresie organizatorów turystyki.

Rozszerzając formy działalności programowej wśród młodzieży szkolnej, Komisja Młodzieżowa w porozumieniu z redakcją „Poznaj Swój Kraj” ogłosiła konkurs na monografię o własnej miejscowości oraz ogłosiła apel do młodzieży szkolnej — SKKT o podejmowanie społecznej opieki nad szlakami turystycznymi.

Wprowadzenie przez Komisję Młodzieżową ZG PTTK Młodzieżowej Odznaki Krajoznawczej i ogłoszenie Konkursu na jej powszechne zdobywanie, przyczyniło się do jej masowego zdobywania przez młodzież.

Ze względu na potrzebę dalszego rozszerzenia współpracy PTTK z władzami szkolnymi w zakresie rozwoju krajoznawstwa i turystyki w szkole, wskazane jest, aby Zarządy Okręgowy:

- powołały we wszystkich oddziałach terenowych Rady Opiekunów SKKT,
- dokonywały corocznych narad Opiekunów SKKT,

- współdziałały z władzami szkolnymi nad wzrostem ilościowym SKKT oraz nad przyjmowaniem zbiorowego członkostwa PTTK,

- powołały w Okręgowych Komisjach Młodzieżowych Rady do spraw Młodzieży Szkolnej.

Zarządy Oddziałów PTTK, w porozumieniu z dyrekcjami szkół, powinny w sposób uroczysty organizować przekazywanie do PTTK uczniów — członków SKKT—PTTK, którzy kończą szkołę, wręczając im legitymacje indywidualne PTTK.

Wszystkie Komisje Turystyki Kwalifikowanej i Problemove powinny opracować w porozumieniu z Komisją Młodzieżową własny program działania z młodzieżą szkolną i opiekunami SKKT.

Realizacja powyższych postulatów przyczyni się do dalszego rozwoju pracy krajoznawczo-turystycznej wśród młodzieży szkolnej.

IMPREZY, IMPREZY, IMPREZY...

NA szlakach całego kraju ponad 300 tys. uczestników imprez rozpoczęło turystyczną „Wiosnę 1967” pod hasłami VI Kongresu Związków

Zawodowych i Międzynarodowego Roku Turystyki.

„Witamy VI Kongres Związków Zawodowych” — pod tym hasłem

4.612 turystów wędrowało w dniach 29.IV.—1.V.67 r. szlakami Ziemi Kieleckiej — w XIII Ogólnopolskim Rajdzie Świętokrzyskim.

Patronat nad tą imprezą objęła Centralna Rada Związków Zawo-

dowych i Zarząd Główny PTTK. Organizatorzy Rajdu — Starachowicki Oddział PTTK przy współpracy załogi FSC wytyczyli 12 atrakcyjnych tras jedno, dwu i trzydniowych. Piechurzy odwiedzili najpiękniejsze okolice Gór Świętokrzyskich: Szlak Żeromskiego, Sienkiewicza i Staszica, 80% uczestników rajdu stanowiła młodzież.

Program rajdu był jak zwykle urozmaicony. Poza zwiedzaniem przez rajdowców zabytków architektury i przyrody w punktach etapowych czekały ich atrakcyjne konkursy turystyczno-krajoznawcze oraz eliminacje drużyn do głównej nagrody za najlepsze przygotowanie programu artystycznego.

W uroczystym zakończeniu rajdu, na Łysej Górze uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich i terenowych oraz patronujących organizacji z wiceprzewodniczącym CRZZ i prezesem ZG PTTK Piotrem Gajewskim oraz wiceprezesem ZG PTTK Jerzym Przeddziekiem.

Gorąco oklaskiwane były występy zespołów artystycznych drużyn młodzieży pracującej i szkolnej. Pierwszą nagrodę — otrzymał zespół z Mińska Mazowieckiego. Nagrody ufundowała CRZZ, GKKFiT i ZG PTTK.

Organizatorom rajdu, którzy nie szczędzili wkładu pracy społecznej w jego przygotowanie należą się serdeczne podziękowania za wzorowe przygotowanie tej pięknej imprezy, która pozostawiła uczestnikom rajdu niezatarte wspomnienia.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka w dniach 30.V.—1.VI. br. odbył się II Ogólnopolski Rajd Krajoznawczy Młodzieży Szkolnej z zakończeniem w Łagowie, jednej z najpiękniejszych miejscowości woj. zielonogórskiego.

W miasteczku złotowym spotkało się po przebyciu ośmiu tras 832 uczniów — kolarzy i piechurów z całego kraju. Zgodnie z programem rajdu młodzież wykonała szereg prac społecznych jak porządkowanie terenów zielonych, odczyty w szkołach, udział w spotkaniach z młodzieżą woj. zielonogórskiego. Rajd był bardzo udany, a młodzież wyniosła wiele miłych wrażeń.

Nie mniej ciekawe były III Górskie Zawody Turystyczne na Orientację w XX rocznicę śmierci gen. K. Świerczewskiego, zorganizowane przez Komisję Kół Wojskowych i Komisję Turystyki Górskiej ZG PTTK oraz Zarząd Okręgu PTTK w Rzeszowie i Oddział PTTK w Gorlicach. Wzięło w nim udział ponad 150 osób, które podczas marszów na orientację szczegółowo po-

znały tereny Beskidu Niskiego i złożyły hołd pamięci gen. K. Świerczewskiego.

Zespół pedagogiczno-społeczny ZG ZNP oraz Krajowa Rada Kultury Fizycznej i Turystyki ZNP wspólnie z Głównym Zarządem Politycznym Wojska Polskiego i Głównym Inspektoratem Lotnictwa zorganizowały w dniach 25—28 maja br. Ogólnokrajowy Złot Lotniczy, w którym uczestniczyło ogółem 600 nauczycieli i działaczy związkowych.

Złot odbył się koło Oleśnicy. Jego celem było zapoznanie uczestników z tradycjami oraz współczesnymi osiągnięciami naszego lotnictwa jak również formami pracy ideowo-wychowawczej, sportowej i turystycznej.

Impreza została bardzo pozytywnie oceniona przez uczestników i patronujące organizacje.

W dniach 10—11.VI. odbył się VIII Ogólnopolski Złot Turystyczny „Grunwald 67” z metą w Ilawie, pod hasłem „Poznajemy Piękno Ludowej Ojczyzny”. Największą popularnością cieszyły się trasy motorowe, piesze i kolarskie. Ogółem w miasteczku złotowym zameldowało się 825 turystów. Mimo deszczowej aury na uroczystości zlotu przybyło ok. 4.000 mieszkańców Ilawy i okolicznych powiatów. W imieniu WKZZ przemówił jej przewodniczący, a zarazem Komandor Złotu — Stanisław Zieliński, podkreślając twórczy charakter działalności PTTK na Warmii i Mazurach. W dowód uznania za całokształt pracy Towarzystwa na terenie woj. ol-

sztyńskiego, przekazał on na ręce prezesa Okręgu PTTK sztandar, ufundowany dla PTTK przez związkowców Warmii i Mazur. Część artystyczną imprezy uświetnił występ reprezentacyjnego Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Łowickiej, którym kierował znany kpiarz, kierowca „Zielonego Autobusu” — W. Kazmierczak.

W uroczystości zakończenia rajdu wzięła udział delegacja ZG PTTK z Sekretarzem Generalnym S. Strogulskim.

Pierwszą imprezą międzynarodową tegorocznego sezonu turystycznego był spływ kajakowy na Dunajcu. Po raz dwudziesty szósty miłośnicy Dunajca spotkali się na tym tradycyjnym spływie, który odbył się od 25 do 28 maja, na trasie od Nowego Targu do Mostków. Z Kół i Oddziałów PTTK przybyło 500 kajakowców, którzy stanowili prawie połowę uczestników spływu. Jak co roku w spływie uczestniczyli turyści-kajakowcy z NRD i CSRS.

W ogólnej punktacji wypadli najlepiej kajakowcy z NRD, zajmując pierwsze miejsca i zdobywając „Kryształowy Puchar Dunajca”. Puchar Zarządu Głównego PTTK zdobyły osady Oddziału PTTK w Białsku-Białej. Kajakowcy z tego Oddziału — 25 osób — spisywali się doskonale nie tylko na wodzie. Prezentowany przez nich repertuar stanowił najmocniejszy punkt programu każdego ogniska.

Nie dopisała jedynie pogoda, gdyż zimny wiatr i deszcz dawały się porządnie we znaki uczestnikom i organizatorom spływu.

KONKURS NA NAJKRÓTSZE HASŁO O OCHRONIE PRZYRODY

Długie wędrówki znanymi i nowymi szlakami, piękne krajobrazy, szumiące wodospady, śpiące tafle jezior, rozpalone od słońca nadmorskie piaski, cisza i chłód lasu — to wszystko czego potrzebujemy, aby wypocząć, co sprzyja rozwijaniu turystyki. Nie możemy mówić o rozwoju turystyki bez zachowania piękna przyrody, bez stworzenia człowiekowi warunków do regeneracji jego sił fizycznych i psychicznych, tzn. bez zabezpieczenia środowiska naturalnego, w którym mógłby te siły odzyskać.

Pragnąc aby człowiek nauczył się korzystać z przyrody w okresie wypoczynku i wspaniałym z nią, Liga Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Fundusz Wczasów Pracowniczych, Polski Związek Wędkarski oraz Redakcje: „Światowida” i Muzyki i Aktualności ogłaszają konkurs na najkrótsze hasło, najbardziej wnikliwie oddające bezwarunkową zależność turystyki od ochrony przyrody.

Do udziału w konkursie zachęcamy wszystkich.

Termin nadsyłania projektów hasła, które należy przesłać na kartach pocztowych pod adresem: Zarząd Główny PTTK — Komisja Ochrony Przyrody — Warszawa, ul. Senatorska 11, upływa 1 października br.

Najlepsze hasła zostaną nagrodzone nagrodami o ogólnej wartości 10 tys. zł.—

„ŚWIATOWID” REALIZUJE CELE I ZADANIA TOWARZYSTWA

ZARZĄD Główny PTTK na posiedzeniu Prezydium w lipcu 1967 r. podjął uchwałę w sprawie pełniejszego wykorzystania Magazynu Turystycznego „Światowid” dla zwiększenia oddziaływania na kształtowanie społeczno-wychowawczego oblicza ruchu turystycznego w naszym kraju. Prezydium ZG PTK stwierdziło bowiem właściwość generalnej linii merytorycznej Światowida, tygodnika o cennych walorach wychowawczych oraz uważa za konieczne systematyczne zacieśnianie współpracy pomiędzy Zarządem Głównym PTTK a redakcją. Pozytywna ocena dorobku redakcji „Światowida” znalazła zresztą swój wyraz m.in. w nadaniu zespołowi na wniosek Zarządu

Głównego PTTK, Odznaki Tysiąclecia oraz Złotej Odznaki PTTK.

Uchwała stwierdza więc m.in., że: „Należy umacniać istniejące formy współpracy w znaczeniu udziału kierownictwa redakcji w pracach Prezydium, spotkań przedstawicieli ZG z kolegium redakcyjnym, prezentowania przez członków Prezydium i Komisji ZG zasadniczych problemów działalności Towarzystwa na łamach magazynu. Należy także popularyzować idee czytelnictwa „Światowida” w porozumieniach zawieranych przez ZG z innymi organizacjami, wystąpieniach przedstawicieli ZG itp. Prezydium ZG zwraca się do wszystkich zarządów okręgów i oddziałów PTTK o dokonanie analizy

upowszechniania czytelnictwa „Światowida” na ich terenie i intensyfikację starań w kierunku zmniejszenia procentu zwrotów w sprzedaży kioskowej, przede wszystkim w drodze zwiększenia prenumeraty przez jednostki organizacyjne PTTK.

Nadto Prezydium ZG zaleca — zorganizowanie w listopadzie br. wspólnego konkursu wśród oddziałów PTTK na zwiększenie prenumeraty „Światowida”.

Część zwrotów egzemplarzy „Światowida” powinna być zakupywana przez obiekty noclegowe Towarzystwa oraz BTZ i jego przedstawicielstwa do wykorzystania wśród klientów.

Stały wzrost liczby osób uczestniczących w ruchu krajoznawczo-turystycznym powoduje wzrost zapotrzebowania na odpowiednie czasopiśmiennictwo i z tego względu dalszy ilościowy i jakościowy rozwój Magazynu Turystycznego „Światowid” jest niezbędny.”

PREZYDIUM OBRADUJE

26.IV.1967

Prezydium Zarządu Głównego PTTK zajmowało się sprawami informacji i poradnictwa turystycznego, oceną rozwoju współpracy SKKT—PTTK w latach 1965-66 oraz oceną pracy zespołów gospodarki pomocniczej PTTK.

W wyniku dyskusji postanowiono zreorganizować poradnie krajoznawcze. Stworzone zostanie 5 regionalnych pracowni krajoznawczych. Komisja Krajoznawcza ZG PTTK ustali ich zasięg terytorialny. Zobowiązano ponadto Komisję do opracowania perspektywicznego planu działania pracowni regionalnych.

W sprawie dalszego rozwoju współpracy pomiędzy władzami szkolnymi a Oddziałami PTTK Prezydium postanowiło doprowadzić do połączenia działalności komisji krajoznawczych przy Powiatowych i Miejskich Ośrodkach Krajoznawczo-Turystycznych z Radami Opiekunów SKKT. Odbędzie się to na podstawie porozumienia z Ministerstwem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego. Prezydium zobowiązało zarządy Oddziałów i okręgów PTTK do szybszego realizowania uchwały w sprawie powoływania we wszystkich oddziałach terenowych rad opiekunów SKKT i czuwania nad wzrostem SKKT — członków zbiorowych PTTK.

Postanowiono również zwiększyć środki na specjalistyczne szkolenie nauczycieli zwłaszcza w zakresie turystyki kwalifikowanej.

Dla omówienia najważniejszych spraw związanych z dalszym roz-

wojem szkolnego ruchu wycieczkowo-turystycznego odbędzie się spotkanie pomiędzy prezesem Zarządu Głównego PTTK Piotrem Gajewskim i ministrem Oświaty i Szkolnictwa Wyższego Henrykiem Jabłońskim.

Prezydium przyjęło informację na temat działalności Zespołów gospodarki pomocniczej PTTK za rok 1966.

10.V.1967

Głównym punktem porządku obrad było omówienie roli turystyki kwalifikowanej w zakładach pracy i w środowisku młodzieży pracującej. Po dyskusji Prezydium zaakceptowało następujące wnioski.

Ocena rozwoju turystyki kwalifikowanej w zakładach pracy i w środowisku młodzieży pracującej wskazuje na wzrastający stopień zaangażowania turystyką kwalifikowaną przez wszystkie organizacje zainteresowane rozwojem turystyki kwalifikowanej oraz potwierdza słuszność przyjętych przez PTTK w tym względzie kierunków działania. Dlatego Komisje Turystyki Kwalifikowanej oraz Komisja Młodzieżowa powinny coraz bardziej rozwijać ten rodzaj turystyki.

Niezbędne jest zaktywizowanie Rady d/s Młodzieży Pracującej Komisji Młodzieżowej ZG PTTK, ściślejsza współpraca Komisji Młodzieżowej i jej odpowiedników terenowych z Komisjami Turystyki Kwalifikowanej wszystkich szczebli dla wypracowania najbardziej atrakcyjnych form upowszechniania turystyki kwalifikowanej.

Dla stworzenia takich atrakcyjnych form wśród młodzieży pracującej należy rozważyć wprowadzenie nowej odznaki — Turystyki Odznaki Młodzieżowej „TOM”, którą popiera również Zarząd Główny ZMS.

Należy wreszcie wielokrotnie starania o przyspieszenie wydania w masowym nakładzie poradników w poszczególnych dyscyplinach turystyki kwalifikowanej, które powinny stanowić podstawowy materiał popularyzacyjny i instruktażowy dla adeptów poszczególnych dyscyplin turystyki kwalifikowanej. Należy ponadto czynić dalsze starania, aby zakłady były wypożyczalnie sprzętu turystycznego w zakładach pracy.

Prezydium przyjęło informację o regulacji cen za usługi przewodniczkę i poleciło wystąpić do Państwowej Komisji Cen o wprowadzenie nowego cennika, a do Komitetu Pracy i Płac o nową tabelę wynagrodzeń pracowników.

31.V.1967

Prezydium przyjęło do wiadomości plan inwestycji na rok 1967. Ustaliło również korektę planu pracy Prezydium i Plenum. Plenum Zarządu Głównego PTTK odbędzie się nie w czerwcu b.r. lecz we wrześniu.

Omawiano wstępnie projekt regulaminu funduszu „Rozwoju Muzealnictwa Turystyki Górskiej” KTG ZG PTTK. Koncepcja utworzenia takiego funduszu została zatwierdzona.

Prezydium udzieliło zezwolenia na rejestrację nowym oddziałom: terenowy w Trzebiatowie i Sztumie oraz zakładowemu przy kopalni Mysłowice „Gwarek”.

Podjęta została decyzja, że Zarząd Okręgu PTTK w Rzeszowie przekazuje w administrację poręczającą DW Wetlina Oddziałowi PTTK „Bieszczady” w Lesku, DW Ustianowa Oddziałowi Bieszczadkiemu PTTK w Ustrzykach, DW Folusz Oddziałowi PTTK w Jaśle i schronisko w Hucie Polańskiej Oddziałowi PTTK w Krośnie.

GABINET PROF. K. SOSNOWSKIEGO OTWARTO W KRAKOWSKIM DOMU TURYSTY

W Krakowskim Domu Turysty PTTK otwarta została nowa placówka muzealna KTG — Gabinet prof. Kazimierza Sosnowskiego. Zgromadzono w nim liczne pamiątki po Profesorze, który był inicjatorem budowy schronisk górskich na Turbaczu (otwarte w 1925 r.), Jaworzynie Krynickiej (1935) oraz Przehybie (1938), twórcą szlaków turystycznych, zwłaszcza „głównego szlaku karpackiego” a przede wszystkim autorem pierwszego w polskiej literaturze turystycznej przewodnika po Beskidach Zachodnich. Wydany w 1914 r. był orężem w walce z niemieckim „Beskidem-

-Vereinem”. Prof. K. Sosnowski wytyczał też osobiście szlak Orlich Gniazd i szczegółowo go opisał oraz gorliwie propagował w licznych artykułach. Zresztą cała jego publicystyka to poważny dorobek w rozwoju polskiej turystyki, zwłaszcza beskidzkiej.

To wszystko odżywa w jego gabinecie, mieszczącym się na pierwszym piętrze Domu Turysty w Krakowie. Gabinet obejmuje fragmenty rękopisów, przewodników, korespondencje z bratem, słynnym aktorem Ludwikiem Solskim, pisarzami: Janem Wiktorem, Władysławem Reymontem, Emilem Zegadłowi-

czem, fotografie i liczne wydawnictwa. Nie zabrakło pamiątkowego biurka i szafy oraz ekwipunku turystycznego profesora z nieodłączną laską i peleryną.

Placówka muzealna w Domu Turysty w Krakowie powstała dzięki inicjatywie dyrektora R. Semelki oraz znanego działacza turystycznego E. Moskały; jest jedną z placówek kulturalno-oświatowych, organizowanych przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK.

Pierwszy taki ośrodek muzealny, poświęcony historii turystyki beskidzkiej, powstał w r. 1966 przy schronisku PTTK pod Babią Górą.

Następne powstaną na Jaworzynie Krynickiej, w Pieninach, Górcach, Zakopanem, Beskidzie Śląskim i Żywieckim.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW I KÓŁ

LÓDZKI TYDZIEŃ TURYSTYKI

Uroczystą akademią w Prezydium Rady Narodowej miasta Łodzi rozpoczął się Łódzki Tydzień Turystyki. Poprzez wiele atrakcyjnych imprez, organizatorzy postanowili osiągnąć trzy cele: pokazać łodzianom ich własne miasto, jego zabytki, muzea i wspaniałe osiągnięcia XX-lecia, a także zachęcić ich do żywszego, intensywniejszego uprawiania turystyki, zaprezentować wreszcie Łódź jako miasto atrakcyjne pod względem turystycznym dla wycieczkowiczów, turystów i krajoznawców z całego kraju.

W czasie akademii przewodniczący WKZZ Zygmunt Krzywański reprezentujący Sztab OKKT „Przez X Wieków Polski” wręczył prezesowi Tarnowskiemu nagrodę w wysokości 100 tysięcy złotych, przyznaną Oddziałowi PTTK w Łodzi.

Sekretarz Generalny Zarządu Głównego PTTK Stefan Strogulski wysoko oceniając w imieniu władz Towarzystwa i własnym dotychczasowym, duży wkład pracy społecznej, cenną inicjatywę łódzkiego środowiska turystycznego i jego okazały dorobek uroczystie wręczył przyznane aktywistom Złote i Srebrne Odznaki PTTK.

Długa kolumna turystów złożona z przedstawicieli poszczególnych klubów, komisji oraz kół zakładowych, przyozdobiona pomysłowymi dekoracjami oraz hasłami Łódzkiego Tygodnia Turystyki przemaszerowała ulicami Łodzi z Placu Zwycięstwa na Rynek Starego Miasta w takt marszów z werwą granych przez dwie towarzyszące orkiestry dęte.

Ogółem w pochodzie wzięło udział przeszło 3.200 turystów PTTK.

II OKRĘGOWY ZJAZD PRZODOWNIKÓW TURYSTYKI MOTOROWEJ

W Łodzi odbył się II Okręgowy Zjazd Przewodników Turystyki Motorowej PTTK. Przedmiotem obrad były trzy zasadnicze tematy: włączenie się do akcji zmierzającej do zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprzez współpracę ze Społecznym Inspek-

toratem Ruchu Drogowego, nawiązanie kontaktów z zakładami pracy w celu popularyzowania turystyki motorowej wśród załóg fabrycznych, udział w V Ogólnopolskim Zlocie Przewodników Turystyki Motorowej w Swinoujściu.

Dokonano wyboru nowego Prezydium Kolegium Przewodników Turystyki Motorowej Okręgu Łódzkiego PTTK. Przewodniczącym został kol. Stanisław Wojak, jego zastępcą Jan Ziembowski, zaś Sekretarzem Helena Maciołka.

PIERWSZY W POLSCE

Okręgowa Komisja Turystyki Motorowej PTTK w Łodzi zorganizowała dla swoich aktywistów pierwszy w Polsce kurs korespondencyjny.

Każdy z kandydatów otrzymał przesłane pocztą skrypty szkoleniowe z podanym terminem przerehabilitacji i przyswojenia materiału. Pierwsze zebranie seminaryjne na które przybyło 54 uczestników kursu wykazało słuszność podjętej inicjatywy. Ta forma szkolenia pomoże w zasadniczy sposób rozwiązać trudny problem szkolenia działaczy z małych i oddległych od Łodzi Oddziałów PTTK we wszystkich dyscyplinach turystyki kwalifikowanej.

Jerzy Klamann

ABY TURYSTYKA BYŁA NAPRAWDĘ MASOWA

Działający już 11 lat Oddział Zakładowy PTTK przy Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Rzeszowie może zanotować kilka sukcesów w propagowaniu turystyki i krajoznawstwa oraz rozwoju ruchu turystycznego. Efektem tego było zdobycie I-go miejsca we współzawodnictwie Oddziałów w roku 1965.

Na dzień 31.XII.1966 r. Oddział miał 12 kół wydziałowych i 508 członków. Obecnie zaś dysponuje 41 kółami z 6.800 członkami.

Dotychczas Oddział organizował naogół imprezy i rajdy o charakterze turystyczno-krajoznawczym, z marginesowym potraktowaniem wypoczynku świątecznego. Szczególnie mocno propagowane i prowa-

dzone były rajdy piesze, motorowe, kajakowe, narciarskie. Teraz PTTK w rzeszowskiej Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego będzie organizować także imprezy dla całej załogi. Zamierza więc urządzać wycieczki własnym autokarem do atrakcyjnych miejscowości województwa, zorganizować wczasy wodne na Sanie, obsługę wycieczek autobusowych w niedziele i święta, masowe spływy kajakowe połączone z nauką pływania, wypoczynek świąteczny poza miejscem stałego zamieszkania z uwzględnieniem wycieczek i turniejów.

Małgorzata Szeliga

KONKURS ORGANIZACYJNY ODDZIAŁÓW PTTK W OKRĘGU KRAKOWSKIM

Zarząd Okręgu PTTK w Krakowie zainicjował z końcem 1966 r. konkurs pod hasłem: „Zwiększamy liczbę członków i kół PTTK w Krakowskim”. Konkurs trwa od 1.I.1967 r. do 31.XII.1967 r. i biorą w nim udział wszystkie 33 oddziały Okręgu. W konkursie punktować się będzie wzrost ilości kół oraz liczby członków PTTK.

Oddziały, które zdobędą największą ilość punktów otrzymają nagrody. Poza nagrodami pieniężnymi przewidziane są dla wyróżniających się działaczy nagrody rzeczowe (namioty, zestawy książek turystycznych, bezpłatne wczasy PTTK oraz pobyt w schroniskach PTTK na terenie okręgu krakowskiego).

A oto dotychczasowe (niepełne) wyniki akcji konkursowej zebrane na podstawie materiałów, dostarczonych na razie przez 17 oddziałów, do końca maja b.r. Ogółem w 17-tu oddziałach okręgu krakowskiego przybyło 2.435 członków oraz 50 kół. Stanowi to 7,6% wzrostu.

Stefan Prypussyński

KTO ZDOBEDZIE TYTUŁ NAJLEPSZEGO ODDZIAŁU?

Dla uczczenia 50 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej i VI Kongresu Związków Zawodowych oraz Międzynarodowego Roku Turystyki Zarząd Okręgu PTTK we Wrocławiu wezwał do współzawodnictwa wszystkie Oddziały PTTK działające na terenie m. Wrocławia i województwa wrocławskiego.

Celem współzawodnictwa jest pogłębienie patriotyzmu opartego na poznawaniu przeszłości i teraźniejszości ojczystego kraju, jego piękna i dorobku, osiągnięcie zaplanowanego wzrostu organizacyjnego, podniesienie sprawności organizacyjnej, wykorzystanie wychowawczych walorów turystyki kwalifikowanej, rozszerzenie zasięgu działania PTTK.

Ocena wyników obejmować będzie okres od 1 lipca do 31 grudnia 1967 r.

Wysokie nagrody pieniężne z przeznaczeniem na zakup sprzętu turystycznego, ofiarowane przez Wojewódzki i Wrocławski Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Zarząd Okręgu PTTK będą poważnym bodźcem do mobilizacji wszystkich sił poszczególnych oddziałów w szlachetnej rywalizacji o miano najlepszego Oddziału PTTK w Okręgu Wrocławskim.

W. Staszczynski

ZAGOSPODAROWUJEMY WIDEŁKI

Powiatowy Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Zarząd Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego przy czynnym poparciu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kielcach przystąpili do zagospodarowania turystycznego Wide-

łek, terenu atrakcyjnego z punktu widzenia turystyki i wypoczynku, a odległego od Kielc tylko 20 km.

Widełki leżą nad rzeczką, wśród gór i dużych kompleksów leśnych. Brak linii kolejowej i zakładów przemysłowych stwarza doskonale warunki wypoczynkowe i zdrowotne. Atrakcją są grzybobrania i zbiór owoców leśnych, a zimą doskonale tereny narciarskie.

Warto podkreślić społeczną postawę Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Cisowie, która bezinteresownie przekazała na rzecz PTTK, a tym samym turystów 1 ha ziemi na obozowisko campingowe i pole biwakowe. Teren jeszcze w bieżącym sezonie będzie ogrodzony i wyposażony w podstawowe urządzenia turystyczne.

PTTK w uzgodnieniu z Wydziałem Oświaty PPRN przejęło patronat nad Szkołą Podstawową w Widełkach. Przekazało ono zbiór biblioteczny i sprzęt narciarski oraz urządziło wycieczkę dla prymusów szkoły.

Dalsza pomoc PTTK dla szkoły w Widełkach będzie polegała na pracach społecznych oraz zakupie za kwotę 200.000 zł zebraną drogą składek od turystów i pracowników PTTK agregatu prądotwórczego, wyposażenia pracowni geograficzno-przyrodniczej, sprzętu turystycznego (narty, namioty, plecaki).

H. Orliński

SEJMIKI TURYSTYCZNE W ZIELONEJ GÓRZE

W programie imprez turystyczno-krajoznawczych Zarządu Okręgu PTTK w Zielonej Górze na rok bieżący znalazł się I Okręgowy Zlot Organizatorów Turystyki na Ziemi Lubuskiej, zorganizowany z inicjatywy Okręgowej Komisji Kół Zakładowych PTTK, Zlot połączono z Sejmikiem Turystycznym. Cieszył się on dużą frekwencją.

O wzroście popularności turystyki i wypoczynku załóg lubuskich zakładów pracy świadczy zresztą najlepiej fakt, że w 1966 r. PTTK-owscy organizatorzy turystyki urządzili 3.355 turystycznych imprez sobotnio-niedzielnich dla 155.688 pracowników i ich rodzin, w tym 141 imprez turystyki kwalifikowanej z udziałem 4.187 uczestników.

Alfred Chwastyk

KTG O TURYSTYCZNYM ZAGOSPODAROWANIU GÓR RZESZOWSZCZYZNY

W Rzeszowie odbyło się wyjazdowe, plenarne posiedzenie Komisji Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTK poświęcone turystycznemu zagospodarowaniu gór na terenie województwa rzeszowskiego.

Przedstawiony przez mgr K. Krygowskiego plan perspektywiczny obejmował tereny Beskidu Niskiego, Bieszczadów oraz Pogórza Dynowskiego.

Biorąc za punkt wyjścia rozbudowującą się sieć komunikacyjną tych obszarów, budowaną obecnie Drogą Karpacką i główny szlak wschodniobeskidzki, plan KTG ZG PTTK zawiera koncepcję budowy sieci większych i mniejszych schronisk oraz kładzie nacisk na prawidłowy rozwój stacji turystycznych.

NOWE WŁADZE ZARZĄDU OKRĘGU PTTK W ZIELONEJ GÓRZE

W Zielonej Górze obradowała IX Okręgowa Konferencja sprawozdawczo-wyborcza przedstawicieli Oddziałów PTTK.

Zjazd pozytywnie ocenił 3-letni okres działalności PTTK w województwie zielonogórskim. Towarzystwo rozwinęło w tym okresie szeroko turystyczno-krajoznawczą działalność, powstało 112 nowych kół PTTK i 5.807 członków. Obecnie działa w różnych środowiskach 214 kół zrzeszających 10.825 członków.

W czasie konferencji wybrano nowe władze. Prezestem została ponownie kol. Izabella Wyglądacz, wiceprezesami Alfred Chwastyk i Olgierd Iwaszkiewicz.

Alfred Chwastyk

TURYSTYKA W WOLSZTYŃSKIM

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Wolsztynie zrzesza w swych szeregach członków pochodzących z najróżniejszych warstw zawodowych społeczeństwa.

Zorganizowani w przyzakładowych kołach PTTK wykorzystują miejsce pracy dla szerzenia zainteresowań turystycznych i organizują przy pomocy środków zakładu najrozmaitsze imprezy zapoznające społeczeństwo z pięknem Ziemi Wolsztyńskiej.

Wśród licznych kół zwraca uwagę swą działalnością o szeroką propagandę turystyki, Koło przy

PPRN w Wolsztynie, oraz koło przy Wolsztyńskiej Fabryce Mebli, dysponujące autokarem.

Oddział PTTK w Wolsztynie dąży do zorganizowania wielu nowych kół i sympatyków turystyki.

Zygfryd Gdaniec

WIELKOPOLSKIE DNI OPIEKI NAD ZABYTKAMI

W czasie trwania Wielkopolskich Dni Opieki nad Zabytkami, z inicjatywy przewodniczącego Komisji Opieki nad Zabytkami przy Oddziale PTTK w Wolsztynie, w porozumieniu z Inspektorem Oświaty zostały zorganizowane odczyty i pogadanki na terenie szkół powiatu poświęcone zabytkom lokalnym i społeczeństwu obowiązkowi opieki nad nimi.

Odczyty takie odbyły się również w Powiatowym Domu Kultury i Klubie ZNP w Wolsztynie.

Prelegenci rekrutujący się z kadr nauczycielskich szeroko i ciekawie omawiali problemy związane z ochroną zabytków. M. in. młodzież szkolna dała wyraz swemu zainteresowaniu tymi sprawami w formie wypracowań, z których najciekawsze przekazała Komisji Opieki PTTK w Wolsztynie.

„BEZPIECZNE WODY”

Pod tym hasłem rozpoczął się ogólnopolski konkurs na najlepszą drużynę Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Jego celem jest poprawienie stanu bezpieczeństwa na wodach niestrzeżonych i zmniejszenie wypadków utonięć oraz powiększenie szeregów społecznych ratowników wodnych.

Konkurs zbiega się z 5-leciem działalności Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, które liczy już ponad 12 tysięcy członków i ponad 1.400 drużynach. Nie jest

to jednak ilość wystarczająca. Co roku statystyki podają tragiczne liczby: powyżej tysiąca utonięć, z czego większość niestety stanowią dzieci i młodzież.

Tablice zakazujące kąpeli, nawet pod karą grzywny, nie są respektowane a coraz większa ich ilość powoduje, że amatorzy kąpeli nie zwracają na nie w ogóle uwagi, traktując je jako zło konieczne.

W tej sytuacji, tylko współdziałanie wszystkich gospodarzy i użytkowników rzek oraz jezior może

wpłynąć na zmniejszenie ilości nieszczęśliwych wypadków.

W szeregach WOPR nie powinno zabraknąć gospodarzy i pracowników nadwodnych obiektów PTTK. Posiadacze turystycznych odznak kajakowych, podwodnych i żeglarskich, a szczególnie przodownicy tych turystyk oraz instruktorzy swobodnego nurkowania powinni jak najszerzej pomagać w pracy miejscowym drużynom WOPR.

Konkurs, o którym informujemy polega nie tylko na prowadzeniu akcji propagandowej, ale również na pełnieniu dyżurów i patroli nad rzeką, jeziorem, stawem, glinianką lub innym zbiornikiem wody.

„NOWE WIERCHY”

Ukazał się 35 rocznik „Wierchów” wydany przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK.

Na łamach „Wierchów” spotkali się w bieżącym numerze autorzy o różnych specjalnościach stąd tematyka obecnego tomu obejmuje artykuły na temat alpinizmu krajowego i zagranicznego, przyczynki i eseje literackie i niepublikowane dotąd materiały z dziejów partyzantki w Górach i Beskidzie Wyspowym.

Rocznik otwiera artykuł wstępny „O właściwą drogę turystyki górskiej w Polsce (W. Goetla). Kolejne artykuły poświęcone są sukcesom polskich alpinistów w Alpach (R. Zawadzkiego), sylwetce znako-

mitego popularyzatora Tatr i kartografa Tadeusza Zwolińskiego (J. Młodziejowski), mało znanym eksploracjom Karola Bohdanowicza w Kuen Luniu (B. Chwaścińskiego), wspomnieniu partyzanta (A. Marczyńskiego), Bieszczadom (W. Krygowskiego) i nieznannej części Pogorza Dynowskiego (A. Czarnowskiego).

W dział przyczynków historyczno-literackich wprowadzają nas „Listy o Tatrach i Zakopanem” ukazujące K. Tetmajera z nieznannej strony.

Nowe odkrycia w Chochołowskiej Szczelinie omawia P. Burchard, a E. Zych komentuje nazwę ducha gór „Liczyrzepa”. Cenny materiał

zawiera praca S. Flizaka o polanach w Górcach i Beskidzie Wyspowym podobnie jak L. Kozakiewicza o Jaśliskach, M. Jostowej o pierwszej szkole w Zakopanem, Z. Tobiaszowej o malarzu gór Alfredzie Schouppé oraz przyczynki do dziejów zabobonu na Podhalu (M. Adamczyka).

Kronika „Wierchów” jak zawsze stanowi niewyczerpane źródło wiadomości, przyczynków i komentarzy troskliwie zebranych a ilustrujących najważniejsze wydarzenia w górach naszych i obcych z zakresu alpinizmu, turystyki i ochrony przyrody.

35 tom zamyka dział recenzji i bibliografia górską (K. Polaka) będąca bezcenną pomocą dla badacza i każdego, kto pragnie zapoznać się z literaturą o górach.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

PRZEWODNIKI

1. **BIESZCZADY.** Wyd. 4 popr. i uzupeł. — Władysław Krygowski — W-wa 1967 SiT. Cena zł 25.—
2. **BUKARESZT I RIWIERA RUMUŃSKA.** Informator turystyczny — Hanna Lalak — W-wa 1967, Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK.
3. **BULGARIA.** Przewodnik — D. Michajłow, D. Marynow — Sofia 1966 Wydaw. Literatury w Jęz. Obcych. Cena zł 26,40.
4. **NAD ŚRODKOWĄ NOTECIĄ.** Chodzież — Piła — Trzcianka — Czarnków. Przewodnik. — Włodzimierz Łęcki — Poznań 1967 WP Cena zł 16.—
5. **PIENINY.** Przewodnik turystyczny. Wyd. 2 — Józef Nyka — W-wa 1966 SiT Cena zł 28.—
6. **RATUSZ POZNAŃSKI.** Muzeum Historii Miasta, Oddział Muzeum Narodowego. Przewodnik — Teresa Jakimowicz — Poznań 1967 WP Cena zł 10.—
7. **TATRY WYSOKIE.** Przewodnik tatarnicki. Cz. 13: Litworowy Szczyt-Staroleśna Szczerbina — Witold H. Paryski — SiT. Cena zł 20.—
8. **WYBRZEŻE POMORZA ZACHODNIEGO.** Przewodnik — Marian Czerner — Poznań 1967 WP Cena zł 12.—
9. **ZAGŁĘBIE STAROPOLSKIE.** Przewodnik po zabytkach hutnictwa. Katowice 1967 „Śląsk” Cena zł 20.—

ALBUMY

1. **GDĄŃSK 1945—1965** — Tadeusz Bolduan — W-wa 1967 „Poznań” Cena zł 50.—
2. **GNIEZNO** — Fot.: Andrzej Szypowski, Tekst: Maria Szypowska — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
3. **KALISZ** — Wstęp: Jan Parandowski — Poznań 1967 WP Cena zł 55.—
4. **ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE I ICH OSOBLIWOŚCI** — Władysław Tatarski — W-wa 1967 „Arka” Cena zł 18.—
5. **POZNAŃ** — Adam Cichy, Adam Olejnik, — Poznań 1967 WP Cena zł 60.—
6. **RZESZÓW** — Tadeusz Chrzastowski — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—
7. **WROCŁAW STARY I NOWY** — Janina Mierzecka — Wrocław 1967 Ossolineum Cena zł 82.—
8. **ZAKOPANE** — Kazimierz Szyss-Tobczyk — W-wa 1966 SiT Cena zł 15.—
9. **ZAMKI I DWORY OBRONNE ZIEMI KRAKOWSKIEJ** — Marian Kornecki — Kraków 1966 WAG Cena zł 20.—

10. **ŻELAZOWA WOLA** — Fot. Adam Kaczkowski, Tekst: Jarosław Iwaszkiewicz — W-wa 1967 SiT Cena zł 40.—

MAPY

1. **ATLAS SAMOCHODOWY POLSKI.** Podz. 1:500 000. Wyd. 5 W-wa 1967 PPWK Cena zł 55.—
2. **BIESZCZADY.** Mapa turystyczna. Podz. 1:125 000. Wyd. 6. W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
3. **KOTLINA KŁODZKA.** Mapa turystyczna. Podz. 1:125 000. Wyd. 4 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
4. **MAPA WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO.** Podz. 1:500 000 Wyd. 3 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
5. **MAPA WOJEWÓDZTWA BYDGOSKIEGO.** Podz. 1:500 000. Wyd. 4 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
6. **MAPA WOJEWÓDZTWA KIELECKIEGO.** Podz. 1:500 000. Wyd. 4 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
7. **MIASTO STOLECZNE WARSZAWA.** Wyd. 5 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
8. **OKOLICE WARSZAWY.** Mapa turystyczna. Podz. 1:300 000. Wyd. 5 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
9. **PLAN MIASTA KRAKOWA.** Wyd. 6 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
10. **PLAN MIASTA SZCZECINA.** Wyd. 3 W-wa 1967 PPWK Cena zł 10.—
11. **ŚLĘŻA.** Mapa turystyczna. Podz. 1:40 000 W-wa 1967 PPWK Cena zł 7,50.
12. **TATRZAŃSKI PARK NARODOWY.** Mapa turystyczna. Podz. 1:30 000. Wyd. 4 W-wa 1967 PPWK Cena zł 15.—

RÓŻNE

1. **BELCHATÓW I JEGO HISTORYCZNE AWANSE.** Apoloniusz Zawilski — Łódź 1967 WL Cena zł 20.—
2. **DAWNE WIDOKI KRAKOWA.** Jerzy Banach — Kraków 1967 WL Cena zł 80.—
2. **DZIEWIEĆ WIEKÓW GEOGRAFII POLSKIEJ.** Wybitni geografowie polscy: Jan Długosz i in. Praca zbiorowa pod red. B. Olaszewicza. W-wa 1967 WP Cena zł 50.—
4. **INFORMATOR CELNO-DEWIZOWY DLA TURYSTÓW.** Roman Zieliński — W-wa 1967 WP Cena zł 20.—

5. **KATALOG ZABYTEKÓW SZTUKI W POLSCE.** Tom X — woj. warszawskie Zesz. 2 — pow. garwoliński. W-wa 1967 Instytut Sztuki PAN Cena zł 18.—

6. **KATALOG ZABYTEKÓW SZTUKI W POLSCE.** Tom X — woj. warszawskie Zesz. 21 — pow. rycki. W-wa 1967 Instytut Sztuki PAN Cena zł 18.—

7. **KRAJOZNAWSTWO W SZKOLE.** Poradnik dla nauczycieli. W-wa 1967 PZWS Cena zł 23.—

8. **NA SZLAKACH WALKI I MĘCZENSTWA WOJEWÓDZTWA GDAŃSKIEGO.** 1939—1945 — J. Martynia — Gdynia 1967 WM Cena zł 20.—

9. **PAMIĘTNIK SKOCZOWSKI.** Skoczów 1967 Cena zł 30.—

10. **500 ZAGADEK O LUBLINIE I ZIEMI LUBELSKIEJ** — Czesław Momatiuk — W-wa 1967 WP Cena zł 15.—

11. **PTTK W XX-LECIE PR.** W-wa 1967 SiT Cena zł 20.—

12. **ROCZNIK MAZOWIECKI.** T. I W-wa 1967 KiW Cena zł 75.—

13. **SYLWETKI MAZURSKIE I KASZUBSKIE** — Tadeusz Cieślak — W-wa 1967 LSW Cena zł 15.—

14. **SZYDŁÓW.** Tadeusz Maszczyński — Kielce 1967 Muz. Świętokrzyskie Cena zł 15.—

15. **WIŚNICH NOWY** jego przeszłość, zabytki i stan dzisiejszy — Stanisław Fischer — W-wa 1967 SiT.

16. **WOJEWÓDZTWO KATOWICKIE.** Krótka charakterystyka gospodarcza. — Marek Grabania, Józef Mrzyk — Katowice 1967 „Śląsk” Cena zł 14.—

17. **WOJEWÓDZTWO KIELECKIE.** Zarys geograficzno-ekonomiczny. — Tadeusz Szczepaniak — Warszawa 1967 PWN Cena zł 22.—

18. **WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.** Zarys geograficzno-ekonomiczny. — Ludwik Staraszewicz — W-wa, 1967 PWN Cena zł 20.—

19. **ZIEMIA JELENIOGÓRSKA** — Elżbieta Drzewińska — Katowice 1967 „Śląsk” Cena zł 50.—

20. **ZIĘBICE.** Mieczysław Zlat — Wrocław 1967 Ossolineum Cena zł 16.—

21. **ŻYCIE CODZIENNE W GDĄŃSKU (Wiek XVI—XVII).** Maria Bogucka — W-wa 1967 PIW Cena zł 50.—

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydaw. Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel. 26-35-74